

Fehérvári Ferenc (Endrőd 1922 – Budapest 1988)

Apja, id. Fehérvári Ferenc tanító, a Trianoni békerémétől megriadva menekült Endrődre. Itt barátokra, munkára, szeretetre talált. Kocsorhegyen adta át tudását, szíve melegségét a község legszegényebb gyermekeinek. Itt ismerték meg az emberek a sokoldalú képességgel megáldott fiatal nevelőt, aki a kántori teendőiben is tájékozott volt, de az iskolahagyott fiatalokkal is sikeresen foglalkozott. Leventeoktatói tevékenysége is említésre, és követésre méltó volt. Az akkori elemi iskolai igazgató lányát, Bencze Margitot vette feleségül. Az elsőszülött az apja nevét örökölte, belől e lett az országos hírnév fotóművész.

1922-ben Endrődön született. Elemi és polgári iskolai tanulmányait szülőfalujában végezte. A tehetséges, ügyes fiú Jászberénybe került az állami tanítóképzőbe. Már akkor egész életre való vonzalom ébredt benne a fotózás iránt. A harmincas évek első felében Endrődön a fotózás még luxusnak számított. Ó Szabó Ernő barátjával, a nagy múltú Szélmalom szomszédságában, sajátkezűleg hívta elő és dolgozta ki a filmeket. Olyan mennyiségben, hogy akár az egész falut körül lehetett volna keríteni képeivel.

Köszönjük, hogy - valószínű tudati megérzésből eredve - mindent megörökítettél félszázaddal előbbi Endrődről, amire ma is büszkék lehetünk, mert ezeknek a dolgoknak túlnyomó része már csak az öregek halványuló emlékezetében élne; a felrobbantott első vashíd, az összedőlt szélmalom, a három gőzmalom, a helyi áramfejlesztő, az elbontott tanyai iskolák, a pusztulásra jutott, gyönyörű Erzsébetliget, a területünket beárazó tíz holtág növény-és állatvilága, a már alig lelhető nádfedeles házak, a lassan feledésbe menő népviseletek, népszokások a régi falusi élet bizonyítékai, a kenderrel végzett munkától a pásztorkodáson át a temetőig. És nem hiszem, hogy volt még a környékünkön olyan neves "sztár", mint P. E. kisasszony, akiről annyi szép fénykép készült.

A képesítő után egy évet a dunántúli mesés szépségű Szőc-ön tanított. Aztán a háború poklát megjárva visszahúzza Endrőd, az akkor még "poros szülőfalu". Itt bontakozott ki, kora ifjúságától kezdve, sok kiváló tulajdonsága. A jég sport (korcsolya, hoki) meghonosítása. Mindenki utánózni, utolérni akarta. Egy alkalommal még hokiztunk is Gyomával, Jakóékkal. De remek úszó is volt, és próbálkozott az evezős sport meghonosításával is.

Fogságából megtérve ugyanabban az iskolában kezdett tanítani, ahol édesapja is: Kocsorhegyen. Ma is szemem előtt van az a sok mesefigura, amikkel a tanterem falait, igaz művészettel, tele festette.

Aztán, a nagy szenvedélye, a fotó elcsábította közülünk, oda, ahol képességeit korlátlanul kibontakoztathatta. A Magyar Távirat Iroda fotósa lett. De távol sodorva is hű maradt szülőfalujához. Minden kínálkozó alkalmat megragadott, hogy újra köztünk lehessen. Az egyre gyorsuló élet minden lényeges mozzanata gépe lencséjére került, volt az akár ipari, mezőgazdasági, vagy kulturális vonatkozású.

Büszkén álltunk meg az országos, vagy megyei sajtó olvasása közben, hogy gyönyörködjünk az általa készített fotókban. Nem múlt el itthon komolyabb ünnep, társadalmi esemény, amelyen nem vett részt.

Kiállításai közkedveltek, látogatottak voltak. Így jutott el az MTI osztályvezetői megbízásáig. Csendes, szerény ember volt. Két fiúgyermek édesapja, kinek politikai és erkölcsi felfogását tanúsítja, hogy mindketten, még édesapja életében, disszidáltak. Később egy kislánya született, akit ma már édesanyja nevel.

Váratlan és aránylag fiatalon bekövetkezett halála 1988- ban történt. A Farkasréti temetőben, a ravatalozó szomszédságába n, alig százméternyire Rózsahegyi Kálmán sírhelyétől, került örök nyugalomra. Régi, itthoni barátai közül tucatnyian vettünk részt végtiszteletén. Az endrődiek nevében én köszöntem el Tőle. Koporsójára a szülőföldből vett körösi homokkal hintett vékony réteg rendeltetését a következő szavakkal summáztam:

"Hűséges voltál szülőhelyedhez, E ndrődhez. Örömeinek, bánatának részese voltál. Képességed elvitt közülünk. Nálunk lenne méltó pihenőhelyed. Ringasson a főváros földje olyan szelíden és lágyan, mint valamikor, fiatalságod idején, a Körös hullámai tették! Hogy a fiatalság emléke örökre Veled maradjon, a hazai földből hoztunk könnyű takarót, s hiszem, holtan is érzed a endrődi föld illatát, melegét. .. "

Felesége, férje akaratát teljesítve, legsikeresebb munkáit, és legkedvesebb fotós eszközeit a Rózsahegyi Kálmán Általános Iskolának adományozta.

Megőrizzük munkáid, s emléked!